

Використання мовних засобів у художньому стилі зумовлено його призначенням – образно відтворювати дійсність, тобто змальовувати життя через образи, втілені в слова. Тому найхарактернішою ознакою мови красного письменництва є гранична чуттєва конкретність при відтворенні образів людей та явищ навколишньої дійсності, глибока виразність, емоційність, картинна мальовничість. У художньому стилі можуть поєднуватися досить різнопланові мовленнєві засоби з погляду їхніх експресивно-стилістичних характеристик.

Основною функцією мови художнього твору є функція зображувальна у найширшому значенні цього слова: це і використання специфічних засобів словесного зображення: синонімів, антонімів, епітетів, метафор, порівнянь; це і вживання немаркованих мовних засобів, їх здатності «живописати» при змалюванні портретів, пейзажів, описів, при відтворенні кольорів, звуків, запахів; це і впровадження евфонічних засобів мови, її ритмомелодики та ін.

У художньому стилі мовні засоби служать специфічній меті – побудові художнього образу; ця мета здійснюється через поєднання елементів усіх елементів функціональних стилів мови.

Специфіка художніх творів полягає в різко виявленій індивідуальності, неповторності мови кожного письменника, в єдності комунікативних та естетичних функцій тексту, в широкому використанні елементів різного стилістичного забарвлення, в естетичній значущості будь-якої лінгвістичної одиниці. Але вдаючись до тих чи інших лексико-фразеологічних і морфолого-синтаксичних засобів загальнонародної мови, вживаючи говіркові, просторічно-жаргонні елементи, автор мусить завжди орієнтуватися на літературну норму. Це закон художньо-словесного мистецтва, порушення якого веде до мовного натуралізму.

Підсумовуючи вищенаведене, можна зробити висновки про те, що у традиційній стилістиці не існує єдиної класифікації ФСМ. Суттєвими для перекладознавства текстами є наукові, ділові, публіцистичні та художні. Аналіз вказаних текстів з позицій перекладацького аналізу дозволяє вивчити таку значущу категорію, як когезія, оскільки саме вона уможливує існування тексту як цілісного структурно-семантичного утворення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования) / И. В. Арнольд. – М. : Просвещение, 1981. – 295 с.
2. Белова А. Д. Лингвистические аспекты аргументации / А. Д. Белова. – К. : Логос, 2003. – 304 с.
3. Воробйова О. П. Про потрібний підхід до тексту і його категорій / О. П. Воробйова // Іноземна філологія. – Львів, 1993. – № 106. – С. 46–53.
4. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / И. Р. Гальперин. – М. : Наука, 1981. – 139 с.
5. Казакова Т. А. Imagery in Translation. Практикум по художественному переводу / Т. А. Казакова. – СПб. : Изд-во «Союз», 2003. – 320 с.
6. Кияк Т. Р. Перекладознавство: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. – К. : Київський ун-т, 2009. – 544 с.
7. Кожевникова К. Об аспектах связности в тексте как целом / К. Кожевникова // Синтаксис текста. – М., 1979. – С. 49–68.
8. Кожина М. Н. Стилистика русского языка / М. Н. Кожина. – М. : Просвещение, 1977. – 223 с.
9. Колегаева И. Текст как единица научной и художественной коммуникации / И. Колегаева. – Одесса : ОГУ им. И. И. Мечникова, 1991. – 121 с.
10. Коломієць Л. В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу / Л. В. Коломієць. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». – К., 2004. – 522 с.
11. Максимов С. Е. Прагматические и структурно-семантические особенности текста международного договора (На материале англ. языка): дис... канд. филол. наук: 10.02.04. – К., 1984. – 198 с.
12. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська і українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу: [навч. посіб.] / С. Є. Максимов. – [2-ге вид., випр. і доп.] – К. : Ленвіт, 2012. – 203 с.
13. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля – К., 2011. – 844 с.
14. Austin J. L. A word as an action / J. L. Austin // Новое в зарубежной лингвистике. – Вып. XVII. – М. : Прогресс, 1986. – С. 22–150.
15. Sinclair J. Fictional world / J. Sinclair // Talking about text. – Birmingham : English Language Research, 1986 – DAM № 13. – P. 43–60.

УДК 372.881.111.1

Касьянова Л. С., старший викладач,
Овчиннікова О. І., старший викладач,
Гасанова Л. С., старший викладач
кафедра іноземних мов ФЕФ
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕЛІНГВІСТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті розглядається проблема професійно-орієнтованого навчання іноземної мови студентів нелінгвістичних спеціальностей, яка набуває особливої актуальності у зв'язку зі зростаючою роллю іноземномовного спілкування у професійній діяльності сучасних фахівців.

Ключові слова: успішність; багатоаспектність; професійна діяльність; комунікація.

Касьянова Л. С., Овчинникова О. И., Гасанова Л. Е. Профессионально-ориентированное обучение иностранному языку студентов нелингвистических специальностей. В статье рассматривается проблема профессионально-ориентированного обучения иностранному языку студентов нелингвистических специальностей, которая приобретает особую актуальность в связи с возрастающей ролью иноязычного общения в профессиональной деятельности современных специалистов.

Ключевые слова: успешность; многоаспектность; профессиональная деятельность; коммуникация.

Kasyanova L., Ovchinnikova O. I., Gasanova L. Professionally-oriented teaching of foreign language to students of non-linguistic specialties. the article is concerned with professionally-oriented approach to teaching a foreign language. The author analyses various view-points existing among scientists in pedagogy. The paper also stresses that communication in a foreign language becomes the important element in professional activity of future specialists.

Key words: success; multifariousness; professional activity; communication.

У сучасних умовах іншомовне спілкування стає істотним компонентом майбутньої професійної діяльності фахівця, у зв'язку з цим значно зростає роль дисципліни «іноземна мова» в немовних вищих навчальних закладах (ВНЗ). Державний освітній стандарт вищої професійної освіти вимагає врахування професійної специфіки при вивченні іноземної мови, його націленості на реалізацію завдань майбутньої професійної діяльності випускників.

Особливої актуальності набуває професійно-орієнтований підхід до навчання іноземної мови в економічних і технічних ВНЗ, який передбачає формування у студентів здатності іншомовного спілкування в конкретних професійних, ділових, наукових сферах і ситуаціях з урахуванням особливостей професійного мислення. Під професійно-орієнтованим розуміється навчання, засноване на врахуванні потреб студентів у вивченні іноземної мови, що диктується особливостями майбутньої професії або спеціальності [1, с. 5]. Воно передбачає поєднання оволодіння професійно-орієнтованою іноземною мовою з розвитком особистісних якостей майбутніх фахівців, знанням культури країни досліджуваної мови і придбанням спеціальних навичок, заснованих на професійних і лінгвістичних знаннях.

Професійно-орієнтоване навчання іноземної мови визнається сьогодні пріоритетним напрямом в оновленні освіти.

З'явилася нагальна необхідність по-новому подивитися на процес навчання взагалі і на навчання іноземної мови зокрема.

Іншомовне спілкування стає істотним компонентом професійної діяльності фахівців. Аналіз педагогічних науково-методичних джерел показав, що існує незліченна кількість методичних напрямів і технологій навчання іноземної мови в немовних ВНЗ. Сьогодні час ставить завдання не тільки оволодіння навичками спілкування іноземною мовою, а й набуття спеціальних знань за фахом іноземною мовою.

Розглядаючи іноземну мову як засіб формування професійної спрямованості майбутнього фахівця, Н. Д. Гальскова зазначає, що при вивченні професійно-орієнтованого мовного матеріалу встановлюється двосторонній зв'язок між прагненням студента придбати спеціальні знання і успішністю оволодіння мовою [2, с. 4]. Вона вважає іноземну мову ефективним засобом професійної та соціальної орієнтації в немовному ВНЗ. На думку автора, для реалізації цього потенціалу необхідне дотримання таких умов:

- чітке формулювання цілей іншомовної мовленнєвої діяльності;
- соціальна і професійна спрямованість цієї діяльності;
- задоволення учнів при вирішенні особистих завдань;
- формування у студентів умінь творчо підходити до вирішення особистих завдань;
- створення сприятливого психологічного клімату у навчальному колективі.

Величезний внесок у розробку теорії професійно-орієнтованого викладання іноземної мови внесли П. І. Образцов зі співавторами. Вони обґрунтували принцип професійної спрямованості навчального матеріалу при навчанні іноземної мови в немовному ВНЗ. Автори підкреслили, що вивчення іноземної мови має бути не самоціллю, а засобом досягнення мети підвищення рівня освіченості, ерудиції в рамках своєї спеціальності. Врахування специфіки профільюючих спеціальностей, з їхньої точки зору, має проводитись за такими напрямками: робота над спеціальними текстами, вивчення спеціальних тем для розвитку усного мовлення, вивчення словника-мінімуму за відповідною спеціальністю, створення викладачами посібників для студентів з метою активізації граматичного та лексичного матеріалу [3].

Проблема формування системи професійної мовної підготовки майбутніх фахівців при навчанні в немовних ВНЗ сьогодні характеризується багатоаспектністю. У науковій і науково-методичній літературі іноземна мова як навчальний предмет у системі вищої професійної освіти розкривається авторами з різних позицій: проблеми навчання іноземної мови у вищій школі як засіб спілкування (І. Л. Бім, Н. І. Гез, І. А. Зимня), проблеми формування комунікативних умінь засобами іноземної мови (В. Л. Кузовлев, В. Г. Костомаров, А. А. Леонтьев, Є. І. Пассов), формування професійної спрямованості (Л. Ш. Гегечгори, Н. І. Гез, М. А. Давидова, Б. К. Ссипович, Р. П. Мильруд), комунікативний підхід у навчанні іноземної мови (І. Л. Бім, О. М. Леонтьев, Є. І. Пассов, Г. В. Рогова).

Предмет «іноземна мова» має низку особливостей. Специфіка предмета визначається напрямом шляху оволодіння іноземною мовою. Л. С. Виготський зазначав, що засвоєння іноземної мови йде шляхом, протилежним тому, яким йде розвиток рідної мови. Дитина засвоює рідну мову неусвідомлено і ненавмисно, а іноземну – починаючи з усвідомлення і навмисності. Тому можна сказати, що розвиток рідної мови йде знизу вгору, в той час як розвиток іноземної мови – зверху вниз.

Другою особливістю іноземної мови як навчального предмета є те, що мова виступає і засобом, і метою навчання. Навчений засвоює найбільш легкі мовні засоби, опановує різними видами мовленнєвої діяльності, які до певного моменту виступають метою навчання, а потім використовуються ним для освоєння складніших мовних дій, тобто є вже засобом навчання.

Наступною специфічною рисою цієї навчальної дисципліни є її «безпредметність»: на відміну від інших дисциплін, вона не дає людині знань про реальну дійсність, оскільки мова є засобом формування, існування і вираження думок про навколишній світ.

Специфіка предмета полягає також у його «безмежності», тобто неможливо вивчити всю мову, навчальний матеріал обмежується програмою [4, с. 32]. Досить обґрунтованою і аргументованою нам здається думка Н. Д. Гальскової, яка розглядає іноземну мову не як «навчальний предмет», а як «освітню дисципліну», що володіє величезним потенціалом, здатним внести вагомий внесок у розвиток людини як індивідуальності [2, с. 12].

Суттєвою особливістю іноземної мови як навчального предмета є його неоднорідність [4, с. 33]. Розглядаючи аспекти мовних явищ, можна сказати, що їх вихідну базу становить мовленнєва діяльність, що і є основним об'єктом навчання іноземної мови. Ми згодні з Г. В. Колшанським, який зазначає, що незалежно від ступеня володіння мовою знання окремих елементів мови, таких як: окремих слів, окремих речень, окремих звуків – не може бути віднесено до поняття володіння мовою як засобом спілкування. У навчальних цілях незалежно від різних видів і форм навчання мови – від курсів до спеціалізованого ВНЗ, від загальноосвітньої школи до школи з викладанням низки предметів іноземною мовою – володіння мовою завжди повинно розглядатися в плані здатності брати участь у реальному спілкуванні.

За специфічним співвідношенням знань і умінь цей предмет займає проміжне положення між теоретичними і прикладними дисциплінами професійної підготовки, оскільки іноземна мова вимагає такого ж великого обсягу навичок і вмінь, як практичні дисципліни, але разом з цим не меншого обсягу знань, ніж теоретичні науки.

Метою навчання іноземних мов у немовних ВНЗ є досягнення рівня, достатнього для практичного використання іноземної мови в майбутній професійній діяльності.

Якщо в мовному ВНЗ іноземна мова є спеціальною базою, то в інших ВНЗ – це додаток до загальної культури, тому в немовному ВНЗ формулювання кінцевої мети потребує конкретизації. Практичне оволодіння іноземною мовою складає лише одну сторону професійно-орієнтованого навчання предмету. На думку А. А. Рибкіної, іноземна мова може стати не тільки об'єктом засвоєння, а й засобом розвитку професійних умінь. Це передбачає розширення поняття «професійна орієнтованість» навчання іноземної мови, яке включало один компонент – професійно-орієнтовану спрямованість змісту навчального матеріалу.

Професійно-орієнтоване навчання передбачає професійну спрямованість не тільки змісту навчальних матеріалів, але й діяльності, що включає в себе прийоми і операції, що формують професійні вміння. Професійна спрямованість діяльності, по-перше, вимагає інтеграції дисципліни «іноземна мова» з профілюючими дисциплінами; по-друге, ставить перед викладачем іноземної мови завдання навчити майбутнього фахівця на основі міжпредметних зв'язків використовувати іноземну мову як засіб систематичного поповнення своїх професійних знань, а також як засіб формування професійних умінь і навичок; по-третє, припускає використання форм і методів навчання, здатних забезпечити формування необхідних професійних умінь і навичок майбутнього фахівця [5, с. 39].

Професійно-орієнтоване навчання іноземної мови в немовних ВНЗ вимагає нового підходу до відбору змісту. Він повинен бути орієнтований на новітні досягнення в тій чи іншій сфері людської діяльності, своєчасно відображати наукові досягнення в сферах, що безпосередньо стосуються професійних інтересів учнів, надаючи їм можливість професійного зростання.

Таким чином, буде правомірно розглядати зміст навчання іноземної мови в економічних і технічних ВНЗ як сукупність того, що студенти повинні засвоїти в процесі навчання, щоб якість і рівень володіння іноземною мовою відповідали їхнім запитам і цілям, а також цілям і завданням певного рівня навчання. Відбір змісту покликаний сприяти різнобічному і цілісному формуванню особистості студента, підготовці його до майбутньої професійної діяльності.

Розглядаючи іноземну мову як засіб формування професійної спрямованості майбутнього фахівця, варто зазначити, що під час вивчення професійно орієнтованого мовного матеріалу встановлюється двосторонній зв'язок між намаганням студента отримати спеціальні знання зі своєї майбутньої професії та успішністю оволодіння мовою [8, с. 79].

На думку Н. Д. Гальскової, у зміст навчання іноземної мови необхідно включати:

- сфери комунікативної діяльності, теми і ситуації, мовні дії і мовленнєвий матеріал, що враховують професійну спрямованість студентів;
- мовний матеріал (фонетичний, лексичний, граматичний, орфографічний), правила його оформлення і навички оперування ним;
- комплекс спеціальних (мовних) умінь, що характеризують рівень практичного оволодіння іноземною мовою як засобом спілкування, у тому числі в інтеркультурних ситуаціях;
- систему знань національно-культурних особливостей і реалій країни досліджуваної мови [2, с. 17].

Враховуючи переваги такого підходу, вважається доцільним використовувати його при розробці моделі професійно орієнтованого навчання іноземної мови студентів немовних ВНЗ, а саме при розгляді її змістовного

компонента. Беручи до уваги викладене вище, можна виділити такі структурні елементи змістовного компонента моделі професійно-орієнтованого навчання іноземної мови:

1. Комунікативні вміння за видами мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письма) на основі загальної та професійної лексики. Кінцевою метою професійно-орієнтованого навчання діалогічного мовлення є розвиток умінь вести бесіду, цілеспрямовано обмінюватися інформацією професійного характеру з певної теми.

Навчання монологічному мовленню полягає у формуванні умінь створювати різні жанри монологічних текстів: повідомлення інформації професійного характеру, виступ з доповіддю, розширене висловлювання в ході дискусії, обговорення як з попередньою підготовкою, так і без неї.

Метою професійно-орієнтованого навчання аудіюванню є формування умінь сприйняття і розуміння висловлювання співрозмовника іноземною мовою, породжуваного в монологічній формі або у процесі діалогу відповідно до певної реальної професійної сфери, ситуації.

Результатом навчання читанню є формування умінь володіння всіма видами читання публікацій різних функціональних стилів і жанрів, у тому числі спеціальної літератури.

Підсумковою метою навчання письму є розвиток комунікативної компетенції, необхідної для професійного письмового спілкування, що виявляється в уміннях реферативного викладу, анотування, а також перекладу професійно значущого тексту з іноземної мови на українську і з української на іноземну.

2. Мовні знання та навички, які включають в себе знання фонетичних явищ, граматичних форм, правил словотворення, лексичних одиниць, термінології, характерної для певної професії. Розглянуті знання та навички є частиною складних умінь – говоріння, аудіювання, читання, письма.

3. Соціокультурні знання, як вважає Н. Д. Гальскова, мають на меті залучення студентів не тільки до нового засобу мовного спілкування, але й до культури народу, спілкування мовою, що вивчається.

4. Навчальні вміння, раціональні прийоми розумової діяльності, щоб забезпечити культуру засвоєння мови в навчальних умовах і культуру спілкування з її носіями.

Результатом профільно-орієнтованого навчання іноземної мови є професійно-орієнтована іншомовна компетенція, що включає в себе такі її види: інформаційно-тематична (предметний план); понятійна; концептуальна; мовна (уміння будувати зв'язне висловлювання в усній і письмовій формах для вираження своїх думок у процесі спілкування); соціолінгвістична (володіння мовними реєстрами відповідно до ситуаціями спілкування); країнознавча-культурологічна (знання традицій, звичаїв, способу життя). Зазначені види професійно-орієнтованої іншомовної компетенції успішно реалізуються в системі міждисциплінарного навчання іноземної мови, що базується на соціально-педагогічних, психологічних, дидактико-методичних і загальнометодичному принципах [6, с. 42].

В останні роки в теорії і практиці професійно-орієнтованого навчання в немовних ВНЗ велика увага приділяється питанням, пов'язаним з використанням його як інструменту спілкування в діалозі культур (І. Л. Бім, Н. Д. Гальскова, Р. П. Мильруд, С. Г. Тер-Минасова). Комунікативний і соціокультурний розвиток студентів засобами навчального предмета «іноземна мова» здійснюється більшою мірою за рахунок правильної реалізації лінгвокраїнознавчого підходу. Такий підхід забезпечує засвоєння мови в тісному зв'язку з іншомовною культурою, яка включає в себе різноманітні пізнавальні відомості про історію, літературу, архітектуру, побут, звичаї, спосіб життя країни досліджуваної мови.

Оволодіння іноземною мовою і її використання передбачають знання соціокультурних особливостей носіїв мови, що вивчається, широкий спектр вербальної і невербальної комунікації. В економічних і технічних ВНЗ це пов'язано, насамперед, з вивченням сучасного життя та історії країни досліджуваної мови, мистецтва і літератури, звичаїв і традицій народу.

Соціокультурний компонент у змісті навчання іноземної мови відіграє істотну роль у розвитку особистості студента, оскільки дає можливість не тільки ознайомитися зі спадщиною культури країни досліджуваної мови, але й порівняти її з культурними цінностями своєї країни, що сприяє формуванню загальної культури студента. Цей компонент покликаний розширити загальний, соціальний, культурний світогляд учнів, стимулювати їх пізнавальні та інтелектуальні процеси.

Соціокультурні знання включають країнознавчі і лінгвокраїнознавчі знання. До країнознавчих, на думку Н. Д. Гальскової [2], належать енциклопедичні та фонові знання, а також знання реалій країни досліджуваної мови. У другу групу входить знання студентів лексики, що виражає культуру країни досліджуваної мови в семантиці мовних одиниць.

Соціокультурні знання допомагають адаптуватися до іншомовного середовища, слідуючи канонам ввічливості в іншому культурному середовищі. Слід при цьому зазначити, що головним є не виховання з позиції норм і цінностей країни досліджуваної мови і не спонукання студентів зубрити факти, а розвиток у них умінь порівнювати соціокультурний досвід народу, що говорить досліджуваною мовою, з власним досвідом. Резюмуючи сказане вище, можна визнати соціокультурні знання обов'язковим компонентом змісту моделі професійно-орієнтованого навчання іноземних мов студентів нелінгвістичних спеціальностей.

Сучасні соціально-економічні процеси актуалізують проблему ефективної мовної підготовки студентів та формування професійно-мовної компетентності. Так, Ф. М. Зінурова розуміє під професійно-мовною компетентністю інтегративну якість особистості, що адекватно регулює її професійне і соціальне становлення. Воно дозволяє фахівцю мобілізувати в ході загальнокультурної, комунікативної і професійної діяльності придбані

мовні знання та вміння, а також використовувати узагальнені способи комунікативної діяльності в умовах реалізації професійних функцій [5].

Разом з тим професійно-мовну компетентність можна розглядати як рівень мовної підготовки фахівця, що забезпечує успішність комунікацій, що дозволяє оперувати спеціальною термінологією і формує культуру мовної поведінки в майбутніх ситуаціях професійної діяльності [5, с. 14]. Цей тип компетентності створюється в процесі професійно-орієнтованої мовної підготовки, що базується на системному, особистісно-орієнтованому і функціонально-діяльному підходах. Професійно-мовна підготовка розуміється як процес оволодіння мовами і формування умінь і навичок їх застосування в різноманітних ситуаціях.

Складниками змісту навчання іноземної мови мають бути:

1. сфери комунікативної діяльності, теми, ситуації та мовний матеріал, що враховують професійну спрямованість навчання студентів;
2. мовний матеріал (фонетичний, лексичний, граматичний, орфографічний), правила його застосування та навички його використання;
3. комплекс спеціальних (мовленнєвих) умінь, які показують рівень практичного володіння іноземною мовою як засобом спілкування, зокрема в міжкультурних ситуаціях;
4. система знань національно-культурних особливостей і реалій країни, мову якої вивчають [7, с. 206].

Сучасний професійно-орієнтований підхід до навчання іноземної мови передбачає формування у студентів здатності іншомовного спілкування в конкретних професійних, ділових, наукових сферах і ситуаціях з урахуванням особливостей професійного мислення, при організації мотиваційно-спонукальної і орієнтовно-дослідницької діяльності. Підготовка фахівців нелінгвістичних спеціальностей полягає у формуванні таких комунікативних умінь, які дозволили б здійснювати професійні контакти іноземною мовою в різних сферах і ситуаціях. Під сферою спілкування розуміється сукупність однорідних комунікативних ситуацій, що характеризуються однотипністю мовленнєвого стимулу, відносинами між комунікантами і обстановкою спілкування [6, с. 13]. Іншомовне спілкування може відбуватися як в офіційній, так і в неофіційній формах, в ході індивідуальних і групових контактів, у вигляді виступів на конференціях, при обговоренні договорів, проектів, складанні ділових листів.

У цьому бачиться його основна відмінність від навчання мови для загальноосвітніх цілей і соціалізації (розмовного спілкування). Тим не менше професійно-орієнтоване навчання іноземної мови на немовних факультетах ВНЗ не зводиться тільки до вивчення «мови для спеціальних цілей». Сутність професійно-орієнтованого навчання іноземної мови полягає в його інтеграції зі спеціальними дисциплінами з метою отримання додаткових професійних знань і формування професійно значущих якостей особистості. Підготовка фахівців у немовних ВНЗ полягає у формуванні комунікативних умінь, які дозволили б здійснювати професійні контакти іноземною мовою в різних сферах і ситуаціях.

Іноземна мова в цьому випадку виступає засобом підвищення професійної компетентності та особистісно-професійного розвитку студентів і є необхідною умовою успішної професійної діяльності фахівця-випускника сучасної вищої школи, здатного здійснювати ділові контакти з іншомовними партнерами.

Головна і кінцева мета навчання – забезпечити активне володіння іноземною мовою студентами нелінгвістичних спеціальностей як засобом формування і формулювання думок у галузі повсякденного спілкування і в галузі відповідної спеціальності.

Таким чином, під професійно-орієнтованим розуміють навчання, засноване на врахуванні потреб студентів у вивченні іноземної мови, що диктуються особливостями майбутньої професії або спеціальності, які, у свою чергу, вимагають його вивчення. Термін «професійно-орієнтоване навчання» вживається для позначення процесу викладання іноземної мови в немовному ВНЗ, орієнтованого на читання літератури за фахом, вивчення професійної лексики і термінології, а останнім часом – і на спілкування у сфері професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Образцов П. И. Профессионально-ориентированное обучение иностранному языку на неязыковых факультетах вузов / П. И. Образцов, О. Ю. Иванова. – Орел : ОГУ, 2005. – 114 с.
2. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранному языку: Пособие для учителя / Н. Д. Гальскова. – М. : АРКТИ-Глосса, 2000. – 165 с.
3. Образцов П. И. Проектирование и конструирование профессионально-ориентированной технологии обучения / П. И. Образцов, А. И. Ахулкова, О. Ф. Черниченко. – Орел, 2005. – 61 с.
4. Рыбкина А. А. Педагогические условия формирования профессиональных умений курсантов учебных заведений МВД в процессе обучения иностранному языку / А. А. Рыбкина. – Саратов : Саратов. юрид. ин-т МВД России, 2005. – 152 с.
5. Зиннурова Ф. М. Формирование профессионально-языковой компетентности студентов ССУЗ в полиэтничном регионе (на примере строительных специальностей): автореф. дис. ... канд. пед. наук / Ф. М. Зиннурова. – Йошкар-Ола, 2006. – 25 с.
6. Хусаинова М. А. Становление профессиональной позиции студентов – будущих менеджеров средствами иностранного языка: дис. канд. ... пед. наук / М. А. Хусаинова. – Самара, 2006. – 165 с.
7. Сура Н. А. Методичне забезпечення та організація навчання курсу професійно орієнтованого спілкування іноземною (англійською) мовою у ВНЗ / Н. А. Сура // Вісник ЛДІПУ ім. Т. Г. Шевченка. – 2003. – №7 (63). – С. 205–207.
8. Теляшенко В. Л. Професійно орієнтоване навчання студентів іноземної мови в немовному вузі / В. Л. Теляшенко // Теорія та практика державного управління: [Збірник] / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т [Редкол.: Г. І. Мостовий та ін.]. – Вип. 4. Актуальні питання навчання іншомовної комунікації у вищих навчальних закладах: матеріали наук.-практ. конф., 20 травня 2003 р. – Х. : Магістр, 2003. – С. 78–81.